

АНЕКС 1 ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ОД I ДО IV РАЗРЕДА ЗА ПЕРИОД ОД ШКОЛСКЕ 2026/2027. ДО 2029/2030. ГОДИНЕ

Члан 1.

После наслова 4.3.18.1. додаје се:

4.3.19. СКЛАДИШТА

Складишта је предмет који се изучава у II разреду.

У месечним плановима и дневним припремама за час ће бити наведени типови часова, дидактички принципи, наставне методе, облици и средства. Настава ће се реализовати како кроз редовну наставу тако и кроз допунски рад, додатни рад и слободне активности, а по указаној потреби, и кроз припремну наставу.

Биће заступљен и рад код куће кроз домаће задатке и проширивање знања путем адекватне литературе и интернета.

Избор метода и облика рада за сваку наставну јединицу одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова. Користиће вербалне методе, методе демонстрације, текстуалне методе, текстуално-илустративне методе, презентације са мултимедијалним садржајима, Облици рада који ће бити примењени у реализацији наставе су: фронтални, рад у групи, рад у пару и индивидуални.

Праћење напредовања и вредновање рада и успеха ученика ће бити константно и свеобухватно. У настави оријентисаној ка достизању исхода прате се и вреднују процес наставе и учења, постигнућа ученика и сопствени рад. Наставник континуирано прати напредак ученика који се огледа уначину на који ученици партиципирају, како прикупљају податке, како аргументују, еволуирају, документују итд. пул. Да би вредновање ченика било објективно и у функцији учења потребно је ускладити нивое исхода и начине оцењивања.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају сваке реализоване теме. Сумативне оцене се добијају из контролних или писмених радова, тестова, усменог испитивања, самосталних или групних радова ученика.

У формативном вредновању наставник би требало да промовише групни дијалог, да користи питања да би генерисао податке из јачких идеја, али и да помогне развој јачких идеја, даје ученицима повратне информације, а повратне информације добијене од ученика користи да прилагоди подучавање, охрабрује ученике да оцењују квалитет свог рада. Избор инструмената за формативно вредновање зависи од врсте активности која се вреднује.

Укупан број часова предвиђен за поједине теме у оквиру годишњег броја часова, сам наставник, односно стручно веће наставника саобраћајних предмета, распоређује по типовима часова, тј. одређује колико ће узети за обраду нових садржаја, а колико за утврђивање и увежбавање, понављање, проверавање знања и др.

По правилу, тај однос би требало да буде око 3:2, тј. за обраду нових садржаја употребити до 60% укупног наставног времена, а најмање 40% за остале типове часа. Ниједан час не треба утрошити само за "предавање", тј. за излагање новог градива. Већина

часова ће бити реализована комбинацијом фронталног и групног рада. Често ће се користити индивидуални рад.

Предмет се реализује кроз теоријску наставу у учионици опремљеној рачунаром и пројектором са приступом интернету.

У оквиру предмета Складишта предвиђене су две теме. Оквирни број часова по темама је 70 часова за Складишне технологије и 35 часова за Залихе. Годишњи фонд часова је 105.

4.3.20. МЕЂУНАРОДНА ШПЕДИЦИЈА

На почетку учења ученике упознати са циљевима и исходима, планом рада и начинима оцењивања. Предмет се реализује кроз теоријску наставу у учионици/кабинету приликом чијег остваривања се одељење не дели на групе. Учионица/кабинет треба да буде опремљена рачунаром и пројектором са приступом интернету. Препоручени број часова по темама је следећи: Правна регулатива међународне шпедиције и транспорта – 24 часа, Послови међународне шпедиције – 24 часа, Документа у шпедицији – 14 часова, Транспортно осигурање – 8 часова.

Избор метода и облика рада за сваку тему одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова. Користити вербалне методе (метода усменог излагања и дијалошка метода), методе демонстрације, текстуално-илустративне методе, презентације са мултимедијалним садржајем. Предложени облици рада су фронтални, рад у групи, рад у пару, индивидуални рад. Наставне садржаје треба изложити једноставно са примерима из праксе. Наставне садржаје реализовати коришћењем докумената (хартције од вредности, товарни листови, TIR и АТА карнети и остала документација). Одговарајуће садржаје реализовати и путем приступа медијима, пре свега приступом на сајтове међународних организација.

4.3.21. СПОЉНОТРГОВИНСКО ПОСЛОВАЊЕ

На почетку ученике упознати са циљевима и исходима, планом рада и начинима оцењивања. Предмет се реализује кроз теоријску наставу у учионици/кабинету приликом чијег остваривања се одељење не дели на групе. Препоручени број часова по темама је следећи: Трговина, тржиште и транспорт – 18 часова, Спољнотрговинско пословање – 18 часова, Девизно пословање – 14 часова, Царинско пословање – 12 часова, Платни биланс и међународна размена – 8 часова.

Избор метода и облика рада за сваку тему одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова. Користити вербалне методе (метода усменог излагања и дијалошка метода), методе демонстрације, текстуално-илустративне методе, презентације са мултимедијалним садржајем. Предложени облици рада су фронтални, рад у групи, рад у пару, индивидуални рад. Одговарајуће садржаје реализовати цртањем шема процеса набавке и продаје у земљи (са свим учесницима) као и процеса спољне трговине, а затим наставу реализовати кроз праћење ових процеса користећи ситуацијске задатке и примере из праксе. За скраћенице у међународној трговини користити доступне интернет странице НБС и шифарник платног промета са иностранством. Упознати ученике са документацијом из области

девизног пословања користећи интернет и доступна медијска средства. Користити документацију и обрасце са сајта Управе царина.

4.3.22. ЛОГИСТИКА ПРОИЗВОДЊЕ

Логистика производње је предмет који се изучава у IV разреду.

У месечним плановима и дневним припремама за час ће бити наведени типови часова, дидактички принципи, наставне методе, облици и средства. Настава ће се реализовати како кроз редовну наставу тако и кроз допунски рад, додатни рад и слободне активности, а по указаној потреби, и кроз припремну наставу.

Биће заступљен и рад код куће кроз домаће задатке и проширивање знања путем адекватне литературе и интернета.

Избор метода и облика рада за сваку наставну јединицу одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова. Користиће вербалне методе, методе демонстрације, текстуалне методе, текстуално-илустративне методе, презентације са мултимедијалним садржајима, Облици рада који ће бити примењени у реализацији наставе су: фронтални, рад у групи, рад у пару и индивидуални.

Праћење напредовања и вредновање рада и успеха ученика ће бити константно и свеобухватно. У настави оријентисаној ка достизању исхода прате се и вреднују процес наставе и учења, постигнућа ученика и сопствени рад. Наставник континуирано прати напредак ученика који се огледа уначину на који ученици партиципирају, како прикупљају податке, како аргументују, еволуирају, документују итд. пул. Да би вредновање ченика било објективно и у функцији учења потребно је ускладити нивое исхода и начине оцењивања.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају сваке реализоване теме. Сумативне оцене се добијају из контролних или писмених радова, тестова, усменог испитивања, самосталних или групних радова ученика.

У формативном вредновању наставник би требало да промовише групни дијалог, да користи питања да би генерисао податке из ђачких идеја, али и да помогне развој ђачких идеја, даје ученицима повратне информације, а повратне информације добијене од ученика користи да прилагоди подучавање, охрабрује ученике да оцењују квалитет свог рада. Избор инструмената за формативно вредновање зависи од врсте активности која се вреднује.

Укупан број часова предвиђен за поједине теме у оквиру годишњег броја часова, сам наставник, односно стручно веће наставника саобраћајних предмета, распоређује по типовима часова, тј. одређује колико ће узети за обраду нових садржаја, а колико за утврђивање и увежбавање, понављање, проверавање знања и др.

По правилу, тај однос би требало да буде око 3:2, тј. за обраду нових садржаја употребити до 60% укупног наставног времена, а најмање 40% за остале типове часа. Ниједан час не треба утрошити само за "предавање", тј. за излагање новог градива. Већина часова ће бити реализована комбинацијом фронталног и групног рада. Често ће се користити индивидуални рад.

Предмет се реализује кроз теоријску наставу у учионици опремљеној рачунаром, одговарајућим софтверима и пројектором са приступом интернету.

У оквиру предмета Складишта предвиђене су 4 теме. Оквирни број часова по темама је 25 часова за Транспортне токове у производњи, 15 часова за Документацију у производњи, 14 часова за Логистику у производњи и 15 часоваа за Стандард квалитета. Годишњи фонд часова је 64.

4.3.23. ИНТЕРМОДАЛНИ ТРАНСПОРТ

Интермодални транспорт је предмет који се изучава у IV разреду.

У месечним плановима и дневним припремама за час ће бити наведени типови часова, дидактички принципи, наставне методе, облици и средства. Настава ће се реализовати како кроз редовну наставу тако и кроз допунски рад, додатни рад и слободне активности, а по указаној потреби, и кроз припремну наставу.

Биће заступљен и рад код куће кроз домаће задатке и проширивање знања путем адекватне литературе и интернета.

Избор метода и облика рада за сваку наставну јединицу одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова. Користиће вербалне методе, методе демонстрације, текстуалне методе, текстуално-илустративне методе, презентације са мултимедијалним садржајима, Облици рада који ће бити примењени у реализацији наставе су: фронтални, рад у групи, рад у пару и индивидуални.

Праћење напредовања и вредновање рада и успеха ученика ће бити константно и свеобухватно. У настави орјентисаној ка достизању исхода прате се и вреднују процес наставе и учења, постигнућа ученика и сопствени рад. Наставник континуирано прати напредак ученика који се огледа уначину на који ученици партицитирају, како прикупљају податке, како аргументују, еволуирају, документују итд. пул. Да би вредновање ченика било објективно и у функцији учења потребно је ускладити нивое исхода и начине оцењивања.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају сваке реализоване теме. Сумативне оцене се добијају из контролних или писмених радова, тестова, усменог испитивања, самосталних или групних радова ученика.

У формативном вредновању наставник би требало да промовише групни дијалог, да користи питања да би генерисао податке из ђачких идеја, али и да помогне развој ђачких идеја, даје ученицима повратне информације, а повратне информације добијене од ученика користи да прилагоди подучавање, охрабрује ученике да оцењују квалитет свог рада. Избор инструмената за формативно вредновање зависи од врсте активности која се вреднује.

Укупан број часова предвиђен за поједине теме у оквиру годишњег броја часова, сам наставник, односно стручно веће наставника саобраћајних предмета, распоређује по типовима часова, тј. одређује колико ће узети за обраду нових садржаја, а колико за утврђивање и увежбавање, понављање, проверавање знања и др.

По правилу, тај однос би требало да буде око 3:2, тј. за обраду нових садржаја употребити до 60% укупног наставног времена, а најмање 40% за остале типове часа. Ниједан час не треба утрошити само за "предавање", тј. за излагање новог градива. Већина часова ће бити реализована комбинацијом фронталног и групног рада. Често ће се користити индивидуални рад.

Предмет се реализује кроз теоријску наставу у учионици опремљеној рачунаром и пројектором са приступом интернету.

У оквиру предмета Интермодални транспорт предвиђене су 3 теме. Оквирни број часова по темама је 18 часова за Класични и савремени процес транспорта, 38 часова за Савремене технологије транспорта, и 8 часова за Унапређење транспортног процеса. Годишњи фонд часова је 64.

4.3.24. ПРЕДУЗЕТНИШТВО

На почетку сваке теме ученике упознати са циљевима и исходима, планом рада и начинима оцењивања/ обавезом ученика да у току наставе редовно формирају радну свеску.

Предмет се реализује кроз теоријску наставу у учионици/кабинету при чему се одељење не дели на групе. Препоручени број часова по темама је следећи: Предузетништво и преузетник – 10 часова, Развијање и процена пословних идеја, маркетинг план – 15 часова, Управљање и организација, правни оквир за оснивање и функционисање делатности – 15 часова, Економија пословања, финансијски план – 12 часова, Ученички пројект – презентација пословног плана – 12 часова.

Избор метода и облика рада за сваку тему одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова. Користити радионичарске методе и друге интерактивне методе, вербалне методе (метода усменог излагања и дијалогска метода), методе демонстрације, мини предавања, симулација, студија случаја, дискусија и друге.

Предложени облици рада су фронтални, рад у групи, рад у пару, индивидуални рад. Дати пример успешног предузетника и/или позвати на час госта - предузетника који би говорио ученицима о својим искуствима или посета успешном предузетнику. Развијање и процена пословних идеја, маркетинг план - користити олују идеја и вођене дискусије да се ученицима помогне у креативном смишљању бизнис идеја и одабиру најповољније. Препоручити ученицима да бизнис идеје траже у оквиру свог подручја рада али не инсистирати на томе. Ученици се деле на групе окупљене око једне пословне идеје у којима остају до краја. Групе ученика окупљене око једне пословне идеје врше истраживање тржишта по наставниковим упутствима. Пожељно је организовати посету малим предузећима где ће се ученици информисати о начину деловања и опстанка тог предузећа на тржишту. Управљање и организација - препоручене садржаје по темама ученик савладава на једноставним примерима уз помоћ наставника. Давати упутства ученицима где и како да дођу до неопходних информација. Користити сајтове за прикупљање информација (www.apr.gov.rs, www.sme.gov.rs и други). Основна пословна документација: CV, молба, жалба, извештај, записник и др. Посетити социјалне партнере на локалном нивоу (општина, филијале Националне службе за запошљавање, Регионалне агенције за развој малих и средњих предузећа и сл.). Користити формулар за бизнис план Националне службе запошљавања. Користити најједноставније табеле за израду биланса стања, биланса успеха и биланса новчаних токова. Обрадити садржај на најједноставнијим примерима из праксе.

Ученички пројект - презентација пословног плана - Позвати на јавни час успешног предузетника, представнике школе, локалне самоуправе и банака за процену реалности и

иновативности бизнис плана. Према могућности наградити најбоље радове. У презентацији користити сва расположива средства за визуализацију, а посебно презентацију у powerpoint-у.

4.3.25. ПРАКТИЧНА НАСТАВА

Практична настава је предмет који се изучава у I, II, III и IV разреду.

У месечним плановима и дневним припремама за час ће бити наведени типови часова, дидактички принципи, наставне методе, облици и средства. Настава ће се реализовати како кроз редовну наставу тако и кроз допунски рад, додатни рад и слободне активности, а по указаној потреби, и кроз припремну наставу.

Биће заступљен и рад код куће кроз домаће задатке и проширивање знања путем адекватне литературе и интернета.

Избор метода и облика рада за сваку наставну јединицу одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова. Користиће вербалне методе, методе демонстрације, текстуалне методе, текстуално-илустративне методе, презентације са мултимедијалним садржајима, Облици рада који ће бити примењени у реализацији наставе су: фронтални, рад у групи, рад у пару и индивидуални.

Практична настава се реализује кроз модуле, у сва четири разреда.

Праћење напредовања и вредновање рада и успеха ученика ће бити константно и свеобухватно. У настави оријентисаној ка достизању исхода прате се и вреднују процес наставе и учења, постигнућа ученика и сопствени рад. Наставник континуирано прати напредак ученика који се огледа уначину на који ученици партиципирају, како прикупљају податке, како аргументују, еволуирају, документују итд. пул. Да би вредновање ченика било објективно и у функцији учења потребно је ускладити нивое исхода и начине оцењивања.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају сваке реализоване теме. Сумативне оцене се добијају из контролних или писмених радова, тестова, усменог испитивања, самосталних или групних радова ученика.

У формативном вредновању наставник би требало да промовише групни дијалог, да користи питања да би генерисао податке из ђачких идеја, али и да помогне развој ђачких идеја, даје ученицима повратне информације, а повратне информације добијене од ученика користи да прилагоди подучавање, охрабрује ученике да оцењују квалитет свог рада. Избор инструмената за формативно вредновање зависи од врсте активности која се вреднује.

Укупан број часова предвиђен за поједине теме у оквиру годишњег броја часова, сам наставник, односно стручно веће наставника саобраћајних предмета, распоређује по типовима часова, тј. одређује колико ће узети за обраду нових садржаја, а колико за утврђивање и увежбавање, понављање, проверавање знања и др.

По правилу, тај однос би требало да буде око 3:2, тј. за обраду нових садржаја употребити до 60% укупног наставног времена, а најмање 40% за остале типове часа. Ниједан час не треба утрошити само за "предавање", тј. за излагање новог градива. Већина часова ће бити реализована комбинацијом фронталног и групног рада. Често ће се користити индивидуални рад.

1. разред

У првом разреду предмет се реализује кроз практичну наставу у блоку у школи и предузећу. Годишњи фонд часова је 60. Приликом остваривања програма одељење се дели на групе до 15 ученика. Програм предмета се реализује у два модула: Организација транспортних предузећа (30 часова) и Безбедност и здравље на раду (30 часова). У току првог модула биће организоване две посете (од по 6 часова) транспортним предузећима у друмском/железничком/водном/ваздушном саобраћају, при чему ће се водити рачуна до термини посета предузећима буду усаглашени са реализацијом тема из предмета Саобраћајни системи. Други модул се реализује на крају школске године. У току реализације другог модула Практичне наставе ученици воде Дневник рада. Настава ће бити реализована кроз теоријску обуку о правима, обавезама и одговорностима, опасностима и штетностима на радном мест, практичну примену мера безбедности и здрављу на раду, практичну примену употребе личних заштитних средстава, симулацију настанка повреде на раду и поступак указивања прве помоћи, симулацију гашења пожара, вежбу евакуације.

2. разред

У другом разреду предмет се реализује кроз практичну наставу (210 часова годишње), практичну наставу у блоку (60 часова годишње) у школи и предузећу. Приликом остваривања програма одељење се дели на групе до 10 ученика. У другом разреду програм се реализује кроз 4 модула: Формирање јединице терета (72 часа), Контрола стања робе и паковања (30 часова), Организација домаћег друмског транспорта и дистрибуције робе (138 часова) и Обрачунавање и фактурисање услуге транспорта (30 часова).

Први модул, Формирање јединице терета, се реализује у као практична настава, а исходи формирања јединице терета (палетна, контејнерска, јединица опреме) се реализују у предузећу. Ученик користи стручну литературу, води Дневник рада, примењује мере заштите на раду, припрема потребне елементе за рад.

Други модул, Контрола стања робе и паковања, се реализује као практична настава у блоку у школи. У току реализације овог модула ученик користи стручну литературу, интерне процедуре и упутства и води Дневник рада. На крају модула (6 часова) се организује посета предузећу (складиште, претоварни фронт) ради реализације исхода сортирања, контроле и узорковања.

Трећи модул, Организација домаћег друмског транспорта и дистрибуције робе, се реализује као практична настава у школи. У току реализације овог модула ученик користи стручну литературу, интерне процедуре и упутства, прописе из области домаћег друмског транспорта и комуналне прописе и води Дневник рада.

Четврти модул, Обрачунавање и фактурисање услуге транспорта, се реализује као практична настава у блоку, на крају године. У току реализације ученик користи стручну литературу, интерне процедуре и упутства, прописе из области друмског транспорта и комуналне прописе, демонстрира рад у софтверским апликацијама за евидентирање података и праћење возила и води Дневник рада.

3. разред

У трећем разреду предмет се реализује кроз практичну наставу (420 часова годишње), практичну наставу у блоку (60 часова годишње) у школи и предузећу. Приликом остваривања програма одељење се дели на групе до 10 ученика. У трећем

разреду програм се реализује кроз 3 модула: Пријем и отпрема робе у складиште (204 часа), Складиштење робе и залихе (216 часова) и Обука за виљушкар (60 часова).

Приви и други модул, Пријем и отпрема робе у складиште и Складиштење робе и залихе, реализују се као практична настава у школи и предузећу (складишту). Исходи пријема, отпреме и складиштења реализују се у предузећу у трајању од 190 часова (складиште, фронт претовара), а исходи праћења стања залиха у школи 30 часова. За време реализације ова два модула ученик користи стручну литературу, води Дневник рада, примењује мере заштите на раду, припрема потребне елементе за рад.

Трећи модул, Обука за виљушкар, реализује се као практична настава у блоку, у предузећу индивидуално за сваког ученика и обухвата обуку ученика на виљушкар у трајању од 60 часова. Распоред индивидуалне наставе у блоку за сваког ученика утврђује стручно веће наставника саобраћајне групе предмета у школи, уз присуство наставника – мантора. Овај део практичне наставе се реализује тако да се 18 часова реализује у првом полугодишту, а 42 часа на почетку другог полугодишта. Провера усвојености исхода: изврши преглед виљушкар пре употребе, користи техничку документацију произвођача, прати рокове за обављање прегледа, примени мере безбедности и заштите при руковању виљушкар и преозна опасности при вожњи и манипулисању тертом се проверава тестом. Тест обухвата претходно набројане исходе. Положен тест је услов за наставак другог дела обуке за безбедно руковање виљушкар. Обука се реализује у предузећу, ученик је под сталним надзором супервизора и наставника. Провера оспособљености ученика за безбедно руковање виљушкар. Исход се реализује кроз проверу вештина и бодује се на следећи начин:

Радње и бодовање у току провере вештина:

1. Припрема радне и техничко технолошке документације (0-10) бодова

1) Вештина читања радних налога за премештање терета (0-10) бодова

2) Вештина разраде технолошког поступка премештања терета у складишту (0-10) бодова

3) Вештина разраде технолошког поступка премештања терета између радних места (0-10) бодова

4) Вештина формирања товарне јединице (0-10) бодова

5) Вештина захватања терета (0-10) бодова

6) Вештина преношења терета (0-10) бодова

7) Вештина одлагања терета (0-10) бодова

8) Вештина одређивања режима рада виљушкар (0-10) бодова

9) Вештина правилне безбедности на раду и коришћења ПП апарата (0-10) бодова

10) Брзина и спретност за време радне пробе (0-10) бодова

Начин оцењивања у зависности од броја бодова:

- одличан (111 – 140)

- врло добар (91 – 110)

- добар (71 – 90)

- довољан (51 – 70)

- недовољан (0 – 50).

Након успешно положеног испита ученик добија Уверење о оспособљености за безбедно руковање виљушкар.

У четвртом разреду предмет се реализује кроз практичну наставу (384 часа годишње), практичну наставу у блоку (60 часова годишње) у школи и предузећу. Приликом остваривања програма одељење се дели на групе до 10 ученика. У четвртом разреду програм се реализује кроз 4 модула: Организација међународног транспорта (186 часа), Праћење и извештавање међународног транспорта (30 часова), Шпедитерски послови (198 часова) и Систем квалитета, сигурност и безбедност у логистици и шпедицији (30 часова).

Први модул, Организација међународног транспорта, се реализује као практична настава у школи.

Други модул, Праћење и извештавање међународног транспорта, се реализује након првог, као практична настава у блоку, у предузећу – канцеларији. За време реализације прва два модула ученик треба да користи стручну литературу, упутства и процедуре, води Дневник рада и користи одговарајуће софтвере.

Трећи модул, Шпедитерски послови, се реализује као практична настава у школи. За време реализације овог модула, ученик користи стручну литературу, упутства, процедуре, води Дневник рада, користи одговарајуће софтвере. Део модула се реализује у шпедитерској компанији – 30 часова.

Четврти модул, Безбедност у логистици и шпедицији, се реализује као практична настава у блоку у школи. За време реализације овог модула ученик користи стручну литературу, упутства, процедуре, прописе везане за стандарде и води Дневник рада.

